

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/96/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010453
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010453.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a Mgr. Stanislava Kováča (sudca spravodajca), v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre prečiny krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 2T/7/2024 – 382 zo dňa 03.04.2024, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 24.09.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., hlásený trvalý pobyt D., okr. Piešťan, t. č. vo väzbe,

ukladá

Podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona účinného od 06.08.2024 (ďalej len „Trestného zákona“) s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2 a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný vinným v bode 1/ pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „TZ“) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 TZ, v bodoch 2/, 3/ a 4/ pre pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 TZ a v bode 5/ pre čiastkový útok pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. e) TZ, na tom skutkovom základe že

1/ v období od 19:00 hod. 17. septembra 2023 do 17:30 hod. 19. septembra 2023 v obci D., v areáli futbalového ihriska, s úmyslom odcudziť alkohol, palicou rozbil sklenenú výplň uzavretého výdajného okienka na bufete nachádzajúcom sa pri tribúne futbalového štadióna, avšak keďže následne zistil, že cez uvedené okienko sa nevojde dovnútra bufetu, tak z miesta odišiel, čím spôsobil Obecnému úradu D., E. E. D. XX, XXX XX D., F.: XXXXXXXX škodu poškodením sklenenej výplne okienka vo výške 50,- eur, 2/ 23. septembra 2023 v čase od 12:00 hod. do 15:00 hod. v obci D. bez súhlasu majiteľa vnikol na dvor rodinného domu s popisným číslom XX a to takým spôsobom, že prešiel cez pootvorenú vstupnú

bránku, kde následne pokračoval po pozemku k časti rodinného domu, využívanej ako hospodárska časť, kde z prepravky odcudzil šesť kusov 11 stupňových pív značky Svijany o objeme 0,5 litra, pričom tieto si vložil do tam sa nachádzajúceho igelitového vreca na rašelinu a následne z miesta odišiel, čím spôsobil poškodenému C. C., narodenému XX. XXXXX XXXX, bytom D. XX, XXX XX D. škodu krádežou vo výške 6,- eur,

3/ 26. septembra 2023 v čase približne o 07:05 hod. v obci D. bez súhlasu oprávnenej užívateľky vnikol na neoplotený dvor rodinného domu s popisným číslom XXX a následne cez neuzamknuté dvere vedúce do kotolne vošiel do priestorov rodinného domu, kde bol pristihnutý užívateľkou rodinného domu C. G. z D., od ktorej sa najskôr dožadoval toho, aby mu vydala „lístok na drevo“ a neskôr aj alkohol, čo odmietla urobiť a až jej následnú výzvu na opustenie domu uposlúchol a odišiel preč na neznáme miesto,

4/ 26. septembra 2023 v čase približne o 07:15 hod. v obci D. bez súhlasu oprávneného užívateľa vnikol na dvor rodinného domu s popisným číslom XXX a to takým spôsobom, že prešiel cez pootvorenú vstupnú bránku, kde následne pokračoval po pozemku k vstupným dverám rodinného domu a cez okno prezeral interiér rodinného domu, kde bol pristihnutý užívateľom tohto rodinného domu C. H. z D., od ktorého sa pod zámienkou prítomnosti majiteľa domu „D.“ dožadoval alkoholu, konkrétne či nemá „štamperlík“, ktorý mu však C. H. odmietol dať a po jeho následnom vyzvaní na opustenie pozemku uposlúchol výzvu a odišiel preč na neznáme miesto,

5/ 26. septembra 2023 v čase približne o 15:45 hod. v obci D. bez súhlasu majiteľky vnikol na neoplotený dvor chaty s popisným číslom XXX, následne pokračoval po pozemku k chate, kde palicou rozbil sklenenú výplň na jednom z okien a cez vniknutý otvor vošiel dovnútra, kde zobral a následne spotreboval jednu fľašu vína Pinot o objeme 0,7 litra a jednu fľašu orechového likéru Orechovac o objeme 0,7 litra, pričom jednu fľašu rumu Desperados o objeme 0,7 litra a jednu fľašu jablkovej pálenky tzv. Kalvados o objeme 0,3 litra si vložil do svojho ruksaku a následne z miesta odišiel preč, čím uvedeným konaním spôsobil poškodenej F. I. J., narodenej XX. XXXXXXX XXXX, bytom B. X, G. škodu krádežou vo výške 75,85 eura a škodu poškodením sklenenej výplne okna vo výške 65,- eur.

Za túto trestnú činnosť uložil obžalovanému podľa § 194 ods. 2 TZ s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 a § 46 TZ účinného v čase vyhlásenia rozsudku nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. b) TZ do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol zaviazaný na náhradu škody poškodeným obci D. a C. C. a podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku mu bolo uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po vyhlásení podal odvolanie obžalovaný, prokurátor sa práva na podanie odvolania vzdal. Obžalovaný svoje odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným dňa 06.05.2024. V ňom síce na úvod uviedol, že smeruje proti výroku o vine, ale zo zvyšného obsahu ako aj o skutočnosti, že okresný súd rozhodol o vine na základe prijatého vyhlásenia obžalovaného, je zrejmé, že smeruje proti výroku o treste. Poukázal na to, že súd pôvodne uložil trest v trestnom rozkaze vo výmere 28 mesiacov a tento rozsudkom navýšil o 8 mesiacov, čo odôvodnil podávaním návrhov obžalovaným, snažiacim sa oddialiť vyhlásenie rozsudku do rozhodnutia ústavného súdu o zmenách v Trestnom zákone, ktorých účinnosť bola pozastavená. Keďže novela Trestného zákona by znamenala priaznivejšie posudzovanie páchatel'ov trestných činov, je potrebné v tomto kontexte posudzovať aj návrhy obžalovaného. Obžalovaný sa tiež dožaduje priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) TZ s poukazom na jeho celkový postoj k prejednávanej veci a k vykonaným dôkazom, ktoré pri jednotlivých skutkoch nie vždy jednoznačne stotožňovali páchatel'a. Napriek tomu obžalovaný nepoprel, že na kamerových záznamoch je on, čím výrazne prispel k objasneniu trestnej činnosti. Bez jeho priznania by tieto trestné činy neboli preukázané. Poukazuje aj na závery znaleckého posudku MUDr. Karbulu, podľa ktorého je obžalovaný závislý od alkoholu a páchanie trestnej činnosti je u neho podmienené snahou získania alkoholu. Ochranu spoločnosti potom možno dosiahnuť účinnejšie práve ochranným liečením, nie nepodmienečným trestom. Navrhuje krajskému súdu zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a rozhodnúť sám, prípadne vrátiť na nové rozhodnutie.

Podaním doručeným dňa 17.05.2024 odôvodnil svoje odvolanie aj obžalovaný, kde zopakoval, že tri skutky, z ktorých bol obžalovaný, aj objasnil, a preto mu mala byť priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) TZ. Poukázal tiež na prijatú novelu trestného zákona.

Prokurátor sa k odvolaniu nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátorky krajskej prokuratúry, obžalovaného a jeho obhajkyne.

Obžalovaný a obhajkyňa zotrvala na podanom odvolaní, prokurátorka navrhla odvolanie zamietnuť.

Krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku v napadnutom výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku bola správny a zákonu zodpovedajúci aj uložený trest. Dôvodom zrušenie napadnutej časti rozsudku odvolacím súdom bola zmena TZ všeobecne v zásadách ukladania trestov podľa §§ 33a a 34 a konkrétne v aplikácii pomerov priťažujúcich a poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 4 vykonaná zákonom č. 40/2024 Z. z. Uvedené zmeny nadobudli účinnosť 06.08.2024.

Uvedenou zmenou už nedochádza k zvyšovaniu spodnej hranice trestnej sadzby pri prevahe priťažujúcich okolností a tiež je súd povinný výslovne prihliadnuť na správanie páchatelia po spáchaní trestného činu a na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu.

Podľa § 2 ods. 1 TZ trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatelia priaznivejší.

V čase medzi vyhlásením napadnutého rozsudku na okresnom súde a rozhodnutím krajského súdu v odvolacom konaní teda nadobudol účinnosť zákon, podľa ktorého možno uložiť nižší trest, ako podľa zákona účinného v čase spáchania skutku. Nedošlo k zmene trestných sadzieb trestných činov, z ktorých bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného.

Preskúmavajúc zákonnosť výroku o treste sa krajský súd stotožnil v podstatnom rozsahu s argumentáciou okresného súdu uvedenou v odôvodnení rozsudku. Obžalovaný má 3 záznamy v registri trestov a to za trestné činy podľa § 212, ods. 2 písm. a) TZ, § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ a dva krát § 194 ods. 1 TZ. Za to mu bol v roku 2019 uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorý vykonal dňa 03.07.2020, a v roku 2022 nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorý vykonal dňa 16.01.2023, ako i ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou. Dopustil sa tiež dvoch priestupkov proti majetku.

Súd mohol obžalovanému uložiť súhrnný trest odňatia slobody za spáchanie dvoch prečinov v zákonnej sadzbe za trestný čin z nich najprísnejšie trestný, ktorým je prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 TZ, a to od 1 do 5 rokov. U obžalovaného okresný súd správne zistil 1 poľahčujúcu okolnosť – priznal sa k spáchaniu trestných činov a úprimne ich oľutoval, a 2 priťažujúce okolnosti – spáchal viac trestných činov a bol už za trestný čin odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 24T/2/2022 z 27.06.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/79/2022 z 20.09.2022, ako aj dvoma ďalšími rozhodnutiami.

Okresný súd správne nepriznal poľahčujúcu okolnosť napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti. Zo spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný bol obmedzený na osobnej slobode dňa 26.09.2023 o 16.30 hod., bezprostredne po spáchaní skutku v bode 5/, keď bol videný oznamovateľkou, ako vychádza z chatky, do ktorej sa predtým vliamal. Pri svojich následných výsluchoch sa už len priznával k trestnej činnosti, pre ktorú mu bolo vznášané obvinenie na základe iných vykonaných dôkazov. Obžalovaný teda sám nevyvinul žiadnu aktivitu, aby objasnil svoju trestnú činnosť, ale iba reagoval na vyšetrovanie, ktoré prebiehalo bez jeho aktívnej účasti. Takéto konanie nepredstavuje napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti, ktoré vyžaduje aktívnejší prístup, ako napríklad oznamovanie vlastnej trestnej činnosti alebo navrhovanie a predkladanie dôkazov o svojej trestnej činnosti. Konaniu obžalovaného plne zodpovedá priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) TZ a teda, že sa k trestnej činnosti priznal a úprimne ju oľutoval.

Aj pri určovaní druhu trestu postupoval okresný súd správne, keď s poukazom na trestnú minulosť a tým aj osobu obžalovaného neukladal alternatívny ani podmienený trest. Keďže obžalovaný bol z posledného výkonu trestu prepustený iba 16.01.2023 nemožno skonštatovať, že by trest mal na neho prevýchovný účinok a že práve tentokrát by mohol takýto účinok dosiahnuť miernejší trest v podobe alternatívneho alebo podmieneného trestu.

Kým však okresný súd bol pri určovaní výmery tresty limitovaný vtedajším znením § 38 ods. 4 TZ, podľa ktorého bola dolná hranica trestnej sadzby zvýšená o tretinu rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou trestnej sadzby, a musel teda ukladať trest aspoň vo výmere 2 rokov a 4 mesiacov, od účinnosti spomenutej zmeny TZ už nedochádza k takejto úprave trestnej sadzby. Obžalovanému je teda možné ukladať trest v celej výmere uvedenej sadzby od 1 do 5 rokov.

Vo vzťahu k výroku o treste odvolací súd vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu okresným súdom ohľadom osobnostných charakteristík obžalovaného, jeho trestnej minulosti, charakter trestnej činnosti, spôsob jej spáchania a jej následky, a uložil trest vo výmere 2 roky. Takto uložený trest zodpovedá zásadám ukladania sankcií charakterizovaných v § 33a a nasl. TZ, ako i požiadavke individuálnej a generálnej prevencie.

Obhajobou uvádzaná dostatočnosť iného trestu ako nepodmieneného vzhľadom na uloženého ochranné liečenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Obžalovanému už bolo uložené ochranné liečenie pri predchádzajúcom odsúdení a nezabránilo mu v páchaní trestnej činnosti. Preto je na mieste zvýšiť účinnosť ochranného liečenia nútenou abstinenciou a pevným programom vo výkone trestu odňatia slobody.

Zákonu zodpovedá aj výrok rozsudku o zaradení do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) TZ, keďže obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin vo veciach Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8T/89/2019, vykonanie trestu 03.07.2020, a sp. zn. 24T/2/2022, vykonanie trestu 16.01.2023.

Vo zvyšných výrokoch o náhrade škody a uložení ochranného opatrenia nebol rozsudok napadnutý a tieto sú právoplatné.

Rozsudok bol vo všetkých výrokoch prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.